

Verslag

- Overleg** : Adviesgroep informatievoorziening
- Datum** : 18 mei 2018
- Tijd** : 9:30 – 12:30 uur
- Locatie** : Seats2Meet Utrecht, Moreelsepark
- Aanwezig** : Casper Ficke (VIAG, Purmerend); Eelco Hotting (IMG 100+, Haarlem); Ivo van Zitteren (IMG 100+, Breda); Marten Alberts (IMG 100+, Leiden); Patrick Castenmiller (VIAG, Hoorn); Rob Heimering (VIAG, Heerhugowaard); Tom Fränzel (IMG 100+, Apeldoorn); Theo Peters (VNG Realisatie); Ellen van der Steen (IMG 100+, Apeldoorn); Jeffrey Gortmaker (VNG Realisatie); Ivo Hendriks (VNG Realisatie)
- Afwezig** : Brenda de Graaf (IMG 100+, Den Haag); Paul Stokkermans (VIAG, Uden)
- Te gast** : -
- Onderwerp** : Common Ground
- Doel van de bijeenkomst** : “Welke aandachtspunten, kritieken, voor- en nadelen of risico’s hebben jullie nog met betrekking tot Common Ground en waaraan is nog niet gedacht?”

Dit onder andere naar aanleiding van de informatie op commonground.pleio.nl en ervaringen en/of observaties opgedaan bij het fieldlab in maart.

Doel is te komen tot een advies vanuit de Adviesgroep aan Common Ground over te adresseren punten, risico’s en te beantwoorden vragen.

Opening, verslag vorig overleg en actielijst (9:30 – 10:20 uur)

Theo opent de bijeenkomst. Het verslag van de vorige sessie (februari) wordt goedgekeurd. Ivo v. Z. gerefereerd aan de mail die Jeffrey aan de werkgroepleden heeft verstuurd over de ontwikkelingen op het gebied van machtigen. Afgesproken wordt dat werkgroepleden hun opmerkingen hierover per mail bij Jeffrey aanleveren (**actie 20180518.01**). De openstaande actiepunten worden besproken. Veel interesse is er voor het projectportfoliomanagement-vraagstuk (20180112.03). Verschillende werkgroepleden vragen zich af of er binnen VNG Realisatie voldoende aandacht voor dit onderwerp is, en waar de verantwoordelijkheid voor projectportfoliomanagement ligt of zou moeten liggen. Volgens Theo is dat MT VNG Realisatie/ MT GGU, met wie hij dit onderwerp ook heeft besproken. Die staat immers in direct contact met de Taskforce en andere stakeholders.

Stand van zaken en terugblik ontwikkelingen Common Ground (10:30 – 11:30 uur)

Eelco licht de ontwikkelingen rondom Common Ground van de laatste maanden toe. Het fieldlab in maart heeft veel enthousiasme bij betrokken (gemeentelijke) organisaties losgemaakt. Dat is positief, maar hoe behoud je dat momentum? Bovendien leidt datzelfde enthousiasme ertoe dat VNG Realisatie

Common Ground-initiatiefnemers overstelpt worden met verzoeken om informatie en toelichting. Dat gaat ten koste van concrete doorontwikkeling.

Over de precieze doelstellingen van Common Ground bestaat enige onduidelijkheid. Eelco probeert die weg te nemen door uit te leggen dat Common Ground geen denktank is, maar moet leiden tot concrete oplossingen. Aan de andere kant is het echter ook niet de bedoeling dat gemeenten de rol van leveranciers overnemen en hun hele eigen applicatielandschap zelf gaan ontwikkelen; dat moet zoveel mogelijk worden overgelaten aan de markt.

Common Ground moet niet gezien worden als een project *naast* andere projecten of ontwikkelingen. In plaats daarvan zou het Common Ground-gedachtengoed moeten worden doorvertaald in relevante projecten en ontwikkelingen. Dat geldt ook voor architectuur: we moeten goed kijken of het nodig is om een nieuwe Common Ground-architectuur op te tuigen, of dat de bijbehorende principes geïntegreerd moeten worden in de GEMMA. Volgens Jeffrey is deze stap minder groot dan die misschien op het eerste gezicht lijkt. Zo wordt in de architectuur voor zaakgericht werken al een scheiding gemaakt tussen zaakafhandelcomponent en zaakregistratiecomponent. Anderzijds is het wel belangrijk onderscheid te houden tussen referentiearchitectuur en doelarchitectuur

Een tweede gevolg van de brede interesse is dat er veel belangstelling is voor het leveren van een bijdrage aan de ontwikkeling van Common Ground of het daarop aansluiten van projecten. Dat is mooi, maar om te voorkomen dat partijen op basis van hun eigen begrip onder de Common Ground-vlag hun eigen weg gaan (dienstverlening, +1-gemeente), zijn (enterprise)architectuurprincipes nodig die de waarden van Common Ground vastleggen en verduidelijken. Hiervoor is een Squad Architectuur in oprichting.

Veel aandacht gaat (tot nu toe) uit naar techniek, met name die achter de NLX, waarmee aanvragen voor en autorisatie rondom servicegebruik gedistribueerd worden geregeld. Het realiseren van deze centrale component is een belangrijke stap op weg naar Common Ground. Belangrijk is dat een technisch up-to-date oplossing is gecreëerd, waarmee ontwikkelaars aan de slag kunnen en willen. Bereidheid van ontwikkelaars om een bijdrage te leveren is een belangrijke voorwaarde voor het slagen van het Common Ground-project. Daarom zouden we ook bijvoorbeeld de nog te creëren API's op een open, gestandaardiseerde manier moeten documenteren gedocumenteerd (zie bijvoorbeeld <https://stripe.com/docs/api>). Toch moeten we de Common Ground volgens Eelco niet als een technische, maar als een informatiekundige visie zien.

Maakt Common Ground de gemeentelijke ICT goedkoper? Dat weten we niet, maar het wordt in ieder geval overzichtelijker, betoogt Theo. Tom merkt op dat beloften over betere, goedkopere of simpeler ICT vaker zijn gedaan. Volgens Eelco is doorgaan op de huidige weg in ieder geval geen optie – de technical debt is die is veroorzaakt door niet aan te sluiten op hedendaagse techniek en standaarden zal alleen maar groeien. Wordt die kloof te groot, dan zou de landelijke overheid wel eens in kunnen grijpen. Daarom moeten we de bestuurlijke steun voor Common Ground die er nu is gebruiken om weer technisch bij de tijd te raken – en te blijven.

Een belemmering voor de ontwikkeling van Common Ground kan worden gevormd doordat binnen de meeste gemeenten weinig aandacht, geld en expertise aanwezig is die kan worden ingezet voor (technische) innovatie – zeker als het resultaat niet meteen zichtbaar is. Projecten die op een innovatieve manier de dienstverlening ondersteunen (het voorbeeld van het Utrechtse huishoudboekje wordt genoemd) komen echter wel van de grond en zouden een voorbeeld kunnen zijn.

Vooruitblik: 2^e helft 2018 (11:30 - 12:00 uur)

Twee belangrijke doelen voor het komend halfjaar zijn de ontwikkeling van een appstore (poc), en meer aandacht voor communicatie. Tegelijkertijd wordt er (onder andere vanuit VNG Realisatie) gewerkt aan het optuigen van een ondersteunende organisatie.

Naast Common Ground zijn in het gemeentelijk informatiedomein andere ontwikkelingen gaande. Rob wil graag weten hoe Common Ground zich verhoudt tot de Gemeenschappelijke Gemeentelijke Infrastructuur. Vooral de ideeën achter GGI Services overlappen met de principes van Common Ground. Om de projectdoelen te kunnen bijstellen, is de marktverkenning GGI Services daarom (voorlopig) stilgelegd. Dat geldt niet of minder voor de andere van het GGI-subprojecten die complementair zijn aan de Common Ground, en in het concept-jaarplan GGU worden benoemd als één van de fundamenten is van de gezamenlijke basis informatievoorziening.

Naar aanleiding van de situatie rondom GGI benoemt Rob een breder risico voor de totstandkoming van de Common Ground: gemeenten hebben weinig ervaring met het collectief oplossen van problemen. "Als tien gemeenten tevreden zijn met een applicatie, wil de elfde alsnog zelf toetsen of diezelfde applicatie zal voldoen." Bovendien verbinden gemeenten zich niet sterk genoeg aan standaarden. Dat zou niet alleen moeten gebeuren als die toevallig aansluiten op een business case, maar ook als een andere/eigen oplossing (iets) beter of goedkoper uit zou pakken.

Vragen/dilemma's (12:00 – 12:30 uur)

- Hoe kan ik mijn gemeentelijke collega's meekrijgen in het veel meer doen/denken als collectief? (Rob)
- Hoe zorgen we voor een gezonde verhouding van aanpak huidige vraagstuk en invulling toekomstige architectuur? (Rob)
- Hoe betrekken we (de huidige vloot van) leveranciers bij dit verhaal? (Rob)
- Wat is het perspectief/koers/richting na 2018? Hoe gaat het verder? (Ivo v. Z.)
- Hoe kan je als gemeente, afhankelijk van eigen ambitieniveau en capaciteit, meedoen, anticiperen, voorbereiden op de Common Ground-visie? En wat kan je op een lager pitje zetten om tijd/geld vrijmaken? (Ivo v. Z.)
- Hoe formuleer ik, redenerend vanuit de business, goede inrichtingseisen om de Common Ground-technologie te gebruiken? (Patrick)
- Hoe krijg ik mijn eigen innovaties/ideeën op de agenda bij Common Ground? (Patrick)
- Techniek klinkt super, maar hoe werkt dat straks met autorisatie, welke waarborg heb je zeker dat een en ander klopt? (Ellen)
- Hoe vind je de juiste informatieservice in een catalogus met duizenden voorbeelden zonder te verdwalen in een informatieoerwoud? (Ellen)
- Hoe organiseer je de ontwikkeling van nieuwe services? (Ellen)
- Wanneer is het af? Hoe haal je straks de data uit bronnen, hoe stop je er data in? (Casper)
- Hoe gaan we om met notificeren? (Casper)
- Wat is de relatie tussen Common Ground en gecombineerde services zoals gebruikt in het Vlaamse MAGDA-platform (bijvoorbeeld voor studiefinanciering). (Casper) [IH: wellicht heb ik deze vraag bij gebrek aan kennis/begrip niet goed verwoord]
- Wat kan en/of moet ik als gemeente nu doen? (Marten)
- Zijn er nadelen van deze manier van werken? Wat zijn de consequenties? (Marten)
- Gemeenten en leveranciers hebben behoefte aan meer informatie en een duidelijker beeld van het einddoel, maar beide zijn op dit moment moeilijk te geven en lastig(er) te verenigen met de voor Common Ground gekozen aanpak. Is dit dilemma op te lossen, of moeten we accepteren dat we stakeholders niet (altijd) de informatie kunnen geven die ze vragen? (Ivo)

H., mede naar aanleiding van column Maarten Hillenaar op iBestuur:

<https://ibestuur.nl/weblog/van-stuf-naar-zug>

- Wat is de relatie tussen Common Ground en open source? (Ivo H.)
- Waarom moeten wij voorop lopen als individuele gemeente? (Tom)
- Wat wordt er beter voor mij als dit [Common Ground] draait? (Tom)
- Er wordt altijd gepraat over data-services, er zijn meer soorten services (informatieservices etc.). Zijn daar ontwikkelingen op? Maak dat expliciet. (Tom)
- Hoe komen tot een standaardisatie van informatiebehoefte ten behoeve van een informatiemodel? (Per mail ingebracht door Paul)
- Welke waarborgen zijn er binnen de Common Ground voor privacy by design? (Per mail van Paul)
- Kunnen we de principes voor een relatief beperkte en op zichzelf staande casus (NLX) ook toepassen voor grotere issues? En hoe weten we dat? (Per mail van Paul)
- Hoe betrekken we alle stakeholders, en houden we hen betrokken en geïnformeerd? (Per mail van Paul)
- Hoe overtuigen we gemeenten van de noodzaak van vernieuwing? (Per mail van Paul)
- Hoe kan ik als gemeente wat ik straks aantref in app store gebruiken? Hoe kan ik daarbij hulp krijgen? (Theo)
- Hoe organiseer/faciliteer ik de kritische blik die toetst of we op de juiste weg zijn? (Theo)

Programma volgende keer

Verschillende onderwerpen worden genoemd voor bespreking tijdens de bijeenkomst van juni: EIDAS of in bredere zin de digitale identiteit, verder met (enterprise)architectuur voor de Common Ground, of toch iets heel anders? Nog geen definitieve keuze; Jeffrey levert het onderwerp voor de volgende bijeenkomst aan.

Actiepunten

Openstaand

Nr.	Actie	Eigenaar	Status
20171208.06	Verwerken input adviesgroep in actieplan archiveren by design. En actieplan doorsturen.	André/Ivo	Open <i>NB: Ophalen best practices Archiveren by design is onderdeel van 'Actieplan digitale archieven' (VNG)</i>
20171208.08	Rondsturen opzet en uitvraag Werkgroep GEMMA Beheer.	André/Jeffrey	Open
20180112.03	Uitzoeken waar we het PPMvraagstuk het beste kunnen beleggen.	Theo	Open
20180112.04	Uitwerken EA principes GEMMA Centraal (die horen bij Common Ground)/gegevenslandschap	Jeffrey	Open
20180518.01	Mailen naar Jeffrey kritiek/aanvullingen/opmerkingen n.a.v. mail Jeffrey over machtigen. Hebben gemeenten wel problemen met machtigen? En wat is de impact van de voorgestelde oplossing?	Werkgroepleden	Open

Afgesloten

Nr.	Actie	Eigenaar	Status
20171208.02	Theo en Rob gaan kijken hoe de vraag naar infrastructuurarchitectuur binnen GGI kan worden belegd. Niet enkel focus op gemeenschappelijke infrastructuur. Dit moet resulteren in overzicht en voorstel aan deze groep.	Theo, Rob	Afgerond
20171208.03	Theo brengt voorstel "GEMMA Centraal" in bij werkgroep Common Ground. En kijkt of dat voldoende is. Voorstel is breder dan CG alleen.	Theo	Afgerond
20171208.09	Rondsturen concepthandreiking GGI voor gemeenten ter review	Rob/allen	Afgerond
20180112.02	Maak een verbindend verhaal dat initiatieven als Common Ground, Gegevenslandschap, GEMMA Centraal en +1 gemeente met elkaar ni verbinding brengt. Focus nadrukkelijk op verbinding; niet op positionering en afbakening.	VNG Realisatie	Afgerond